

دانشکده الهیات و معارف اسلامی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته علوم قرآن و حدیث

عنوان

بررسی تطبیقی عبادات در قرآن و تورات

استاد راهنما

دکتر بی بی سادات رضی بهابادی

استاد مشاور

دکتر لیلا هوشنگی

دانشجو

سکینه صادقیان گالشکلامی

۲۲ اسفند؛ ۱۳۹۰

تقدیم به بانوی آب و آئینه حضرت صدیقہ طاہرہ (س)

چکیده:

عبادت از مهم ترین آموزه های قرآن و تورات است که رهیافت بررسی تطبیقی این مقوله ، دست یابی به نکات اشتراک و افتراق اسلام و یهودیت است. عبادت در قرآن و تورات همان اطاعت کامل و از روی میل و رغبت در مقابل خداوند است، که از آثار آن نزول برکات است. در قرآن عامه مردم به عبادت خدا دعوت شده اند در حالی که یهود عبادت خدا را مختص به خود می دانند. طهارت به عنوان آمادگی برای عبادت و تقرب از مفاهیم مشترک است و در هر دو دین بر غسل و وضو تأکید شده است. هر چند تیمم مختص اسلام است. نماز عبادتی است که در اسلام و یهود در آن بیشترین اشتراک را دارند؛ هر چند در تورات نص صریحی در باره ی نماز وجود ندارد. روزه در هر دو کتاب به معنی پرهیز از خوردن و آشامیدن است. در قرآن فلسفه روزه ، کسب تقوا و اما در تورات ، اغلب روزه به منظور یادبود حوادثی است که در گذشته اتفاق افتاده است. تشریح جنگ ابتدایی و دفاعی ، وجود هدف مقدس و رهبری الهی در جنگ از جمله مشترکات قرآن و تورات در زمینه جهاد است. اعتکاف عبادتی مختص به اسلام است که در شریعت یهود بدان توجهی نشده است. به وجوب حج در قرآن و تورات اشاره شده و بزرگترین اجتماع مسلمانان و یهود در این عبادت نمود پیدا می کند، اما حج یهودیان در ظاهر شباهتی به حج مسلمانان ندارد. قربانی که عبادتی است برای تقرب به خدا ، در هر دو شریعت با اعیاد بزرگ پیوند دارد و در شریعت یهود تنوع قربانی به چشم می خورد و در بیان پیامبران نزدیک به ظهور مسیح منسوخ شده است.

کلید واژه: عبادت، طهارت، نماز، روزه، جهاد، اعتکاف، حج، قربانی

تقدیر و تشکر:

خدایا ! تویی سزاوار ستایش های نیکو ، و بسیار بی شمار ستودن ، اگر تو را آرزو کنند پس بهترین آرزویی و اگر به تو امید بندند، بهترین امیدی.

خدایا ! این بنده ی توست که تورا یگانه می خواند ، و توحید و یگانگی تو را سزاست و جز تو کسی را سزاوار این ستایش ها نمی داند .

خدایا ! مرا به در گاه تو نیازی است که جز فضل جبران نکند و آن نیازمندی را جز عطا و بخشش تو به توانگری مبدل نگرداند .

خدایا ! هر ثناگویی از سوی ستایش شده پاداشی دارد ، پس در این مقام رضای خود را به ما عطا فرما و دست نیاز ما را از دامن غیر خومد کوتاه گردان که تو بر همه چیز توانایی.

برخود لازم می دانم مراتب سپاس و قدر دانی خویش را از راهنمایی مشفقانه استاد محترم سرکار خانم دکتر بی بی سادات رضی بهابادی ابراز دارم که راهنمایی این رساله را پذیرفتند و از ابتدا تا انتهای این پژوهش ، صبورانه یاریگر و مشوق من بوده اند.

و نیز از دقت نظر و زحمات استاد محترم ، سرکار خانم دکتر لیلا هوشنگی که زحمت مشاوره را بر عهده داشتند و نیز از استاد ارجمند دکتر یونس حمای لاله زار کارشناس انجمن کلیمیان تهران که کمک شایانی نمودند سپاسگزاری می نمایم.

در نهایت از زحمات بی دریغ و بی منت پدر و مادر عزیزم و از همسر م که همواره مشوق من بوده و نیز از فرزندانم و تمام کسانی که در این مدت یار و همراه من بوده اند ، کمال تشکر را دارم.

فصل اول:

عبادت

فصل دوم:

مشترکات عبادت در قرآن و تورات

فصل سوم:

مفترقات عبادت در قرآن و تورات

فهرست مطالب	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول: عبادت	
۱-۱- عبادت	۶
۱-۱-۱- در لغت	۶
۱-۱-۲- در اصطلاح	۷
۱-۱-۲-۱- اصطلاح فقهی عبادت	۷
۱-۱-۲-۱-۱- اصطلاح عرفی عبادت	۸
۱-۱-۳- در قرآن	۸
۱-۱-۳-۱- عبادت هوای نفس	۸
۱-۱-۳-۱-۱- عبادت اُحبار و رهبان	۹
۱-۱-۳-۱-۱- عبادت شیطان	۱۰
۱-۱-۳-۱-۱- عبادت خداوند	۱۰
۱-۱-۴-۱- تعریف اول	۱۱
۱-۱-۴-۲- تعریف دوم	۱۳
۱-۱-۴-۳- تعریف سوم	۱۵
۱-۱-۴- عبودیت	۱۶
- تشابه و تفاوت عبودیت و عبادت	۱۷
۱-۱-۵- انواع عبادت	۱۸

- ۱۸-۱-۵-۱- از نظر آیات قرآن ۱۸
- ۱۸-۱-۵-۱-۱- عبادت تکوینی (قهری) ۱۸
- ۱۸-۱-۵-۱-۲- عبادت اختیاری (تشریحی) ۱۸
- ۱۹-۱-۵-۱-۳- عبادت مملو کانه (جعلی) ۱۹
- ۱۹-۱-۵-۲- از نظر فقهی ۱۹
- ۱۹-۱-۵-۱-۲- فریضه و نافله ۱۹
- ۲۰-۱-۵-۲-۲- عبادات فردی و اجتماعی ۲۰
- ۲۱-۱-۵-۲-۳- عبادت ظاهری و باطنی ۲۱
- ۲۱-۱-۶- آثار عبادت ۲۱
- ۲۱-۱-۶-۱- تقوا ۲۱
- ۲۳-۱-۶-۲- ذکر خداوند ۲۳
- ۲۳-۱-۶-۳- رسیدن به یقین ۲۳
- ۲۴-۱-۶-۴- عبادت ، مأموریت انسان ۲۴
- ۲۵-۱-۶-۵- تطهیر ضمیر ۲۵
- ۲۵-۱-۶-۶- تسلیم ۲۵
- ۲۶-۱-۶-۷- رسیدن به مقام ربوبی ۲۶
- ۲۷-۱-۶-۸- عبادت ، باعث بازیابی خود ۲۷
- ۲۸-۱-۶-۹- عبادت، باعث زدودن گناه ۲۸
- ۲۸-۱-۶-۱۰- عبادت ، باعث درمان رذایل اخلاقی ۲۸
- ۲۹-۱-۲- عبادت در تورات ۲۹

- ۲۹-۱-۲-۱- در لغت.....
- ۳۰-۲-۲-۱- در اصطلاح.....
- ۳۱-۳-۲-۱- مبانی عقیدتی عبادت.....
- ۳۲-۴-۲-۱- توسعه و پیشرفت عبادت و پرستش در قوم بنی اسرائیل.....
- ۳۴-۱-۴-۲-۱- پرستش قبل از بنای هیکل (معبد سلیمان).....
- ۳۵-۲-۴-۲-۱- در زمان بنای هیکل.....
- ۳۵-۳-۴-۲-۱- بعد از ویرانی هیکل.....
- ۳۵-۵-۲-۱- فلسفه عبادت.....
- ۳۵-۱-۵-۲-۱- سزاوار عبادت بودن خداوند.....
- ۳۶-۲-۵-۲-۱- ترس از خدا.....
- ۳۸-۳-۱- مقایسه و بررسی.....
- ۳۸-۱-۳-۱- مشترکات.....
- ۳۸-۱-۱-۳-۱- تعریف عبادت.....
- ۳۸-۲-۱-۳-۱- تنوع آداب و مناسک (عبادات).....
- ۳۸-۳-۱-۳-۱- خشوع در عبادت.....
- ۳۹-۴-۱-۳-۱- عبادت سبب نزول رحمت.....
- ۴۱-۵-۱-۳-۱- عبادت اطاعت کامل و محض.....
- ۴۱-۶-۱-۳-۱- توجه ویژه به عابدان و مکانهای عبادت.....
- ۴۴-۲-۳-۱- مفترقات.....
- ۴۴-۱-۲-۳-۱- دعوت به عبادت.....
- ۴۵-۲-۲-۳-۱- همگانی بودن دعوت به عبادت در قرآن.....

فصل دوم: مشترکات عبادت در قرآن و تورات

- ۴۷..... ۲-۱-۱- طهارت
- ۴۷..... ۲-۱-۱-۱- در لغت.
- ۴۷..... ۲-۱-۱-۲- در اصطلاح.
- ۴۹..... ۲-۱-۱-۳- در قرآن.
- ۵۱..... ۲-۱-۱-۳-۱- طهارت ظاهری.
- ۵۲..... ۲-۱-۱-۳-۲- طهارت معنوی.
- ۵۳..... ۲-۱-۱-۳-۳- طهارت به معنای مطلق.
- ۵۴..... ۲-۱-۱-۴- مطهّرات
- ۵۵..... ۲-۱-۱-۵- نجاسات
- ۵۵..... ۲-۱-۱-۵-۱- کافر
- ۵۶..... ۲-۱-۱-۵-۲- میتة
- ۵۶..... ۲-۱-۱-۵-۳- خون
- ۵۷..... ۲-۱-۱-۵-۴- خوک
- ۵۷..... ۲-۱-۱-۵-۵- شراب
- ۵۸..... ۲-۱-۱-۶- انواع طهارت
- ۵۸..... ۲-۱-۱-۶-۱- طهارت با آب
- ۵۸..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱- وضو
- ۵۸..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱-۱- وجوب و کیفیت وضو در قرآن
- ۶۱..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱-۲- آثار وضو

- ۶۱..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱-۲-۱- طهارت باطنی
- ۶۲..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱-۲-۲- بلندی مقام
- ۶۲..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱-۲-۳- اجر شهید
- ۶۳..... ۲-۱-۱-۶-۱-۱-۲- غسل
- ۶۴..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۱- وجوب غسل
- ۶۵..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲- آثار غسل
- ۶۵..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۱- آثار فردی
- ۶۵..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۱-۱- پاداش بی حساب
- ۶۶..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۱-۲- کفاره گناهان
- ۶۶..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۱-۳- طول عمر
- ۶۶..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۱- آثار اجتماعی غسل
- ۶۷..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲- طهارت با خاک
- ۶۷..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۱- وجوب ، کیفیت و موارد تیمم
- ۶۸..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲- آثار تیمم
- ۶۸..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۱- طهارت اخلاقی
- ۶۹..... ۲-۱-۱-۶-۱-۲-۲-۲- فایده بهداشتی
- ۷۰..... ۲-۱-۲- طهارت در تورات
- ۷۱..... ۲-۱-۲-۱- در شریعت یهود
- ۷۳..... ۲-۱-۱-۲-۱- نجاسات
- ۷۴..... ۲-۱-۱-۲-۱-۱- اجساد و لاشه حیوانات مشخص

- ۷۵.....۲-۱-۱-۲-۱-۲-۲ برص.....
- ۷۸.....۳-۱-۱-۲-۱-۲-۲ ترشحات اندام های تناسلی zav یا zavah.....
- ۷۸.....۴-۱-۱-۲-۱-۲-۲ گناهان.....
- ۷۸.....۲-۲-۱-۲-۲ قوانین طهارت ونجاست شرعی.....
- ۸۰.....۳-۲-۱-۲-۲ نجاسات اخلاقی وطهارت آن.....
- ۸۱.....۴-۲-۱-۲-۲ روش های تطهیر.....
- ۸۱.....۱-۴-۲-۱-۲-۲ میقوه (mikveh).....
- ۸۲.....۲-۴-۲-۱-۲-۲ گوساله قرمز (Red heifer).....
- ۸۳.....۳-۴-۲-۱-۲-۲ نِتِیْلَت یداییم (netilat yadayim).....
- ۸۵.....۴-۴-۲-۱-۲-۲ حِفْسِک طهاره (Hefsek taharah).....
- ۸۵.....۵-۲-۱-۲-۲ فلسفه طهارت.....
- ۸۶.....۳-۱-۲-۳ مقایسه و بررسی.....
- ۸۶.....۱-۳-۱-۲-۳ مشترکات.....
- ۸۶.....۱-۱-۳-۱-۲-۳ مفهوم طهارت.....
- ۸۶.....۲-۱-۳-۱-۲-۳ آب نماد طهارت.....
- ۸۷.....۳-۱-۳-۱-۲-۳ تأکید برانجام وضو و غسل.....
- ۸۸.....۴-۱-۳-۱-۲-۳ طهارت ظاهری و اخلاقی.....
- ۸۸.....۵-۱-۳-۱-۲-۳ تأکید برعامل «زمان» درامر طهارت.....
- ۸۹.....۶-۱-۳-۱-۲-۳ نجاست مرداروترشحات جنسی.....
- ۸۹.....۲-۳-۱-۲-۳ مفترقات.....
- ۸۹.....۱-۲-۳-۱-۲-۳ جایگزینی برای طهارت.....

- ۹۰.....۲-۱-۳-۲- کیفیت وزمان طهارت زنان از حیض ونفاس.....
- ۹۱.....۲-۱-۳-۲- گسترش آئین طهارت.....
- ۹۲.....۲-۱- نماز.....
- ۹۲.....۲-۱-۱- در لغت.....
- ۹۴.....۲-۱-۲- در اصطلاح.....
- ۹۴.....۲-۱-۳- نماز در قرآن.....
- ۹۴.....۲-۱-۳-۱- در ساختار فعلی.....
- ۹۷.....۲-۱-۳-۲- در ساختار اسمی.....
- ۹۹.....۲-۱-۳-۳- ساختار جمعی «الصلوة» (صلوات).....
- ۱۰۱.....۲-۱-۳-۴- معادل های «صلوة» در قرآن.....
- ۱۰۳.....۲-۱-۳-۵- نماز در شریعت پیامبران گذشته.....
- ۱۰۴.....۲-۱-۳-۵-۱- حضرت آدم(ع).....
- ۱۰۴.....۲-۱-۳-۵-۲- حضرت ابراهیم(ع).....
- ۱۰۵.....۲-۱-۳-۵-۳- حضرت اسماعیل(ع).....
- ۱۰۵.....۲-۱-۳-۵-۴- حضرت اسحاق(ع) و یعقوب(ع).....
- ۱۰۵.....۲-۱-۳-۵-۵- حضرت موسی(ع).....
- ۱۰۶.....۲-۱-۳-۵-۶- حضرت داود(ع).....
- ۱۰۷.....۲-۱-۳-۵-۷- حضرت سلیمان(ع).....
- ۱۰۸.....۲-۱-۳-۵-۸- حضرت یونس(ع).....
- ۱۰۹.....۲-۱-۳-۵-۹- حضرت شعیب(ع).....

- ۱۰۹..... زکریا(ع) ۱۰-۵-۳-۱-۲-۲
- ۱۰۹..... حضرت عیسی (ع) ۱۱-۵-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۰..... و وظایف مسلمانان درمقابل نماز ۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۰..... إقامه(برپایی) نماز ۱-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۱..... برپاداشتن نماز با نشاط و شادابی ۱-۱-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۱..... اهتمام به وقت نماز ۲-۱-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۳..... نماز با خشوع ۳-۱-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۳..... دوام نماز ۴-۱-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۴..... گسترش و مطرح کردن نماز در جامعه ۵-۱-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۴..... حفظ حریم نماز ۲-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۵..... کمک گرفتن از نماز ۳-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۶..... امر خانواده به نماز ۴-۶-۳-۱-۲-۲
- ۱۱۷..... اقسام نماز ۴-۱-۲-۲
- ۱۱۷..... نمازهای واجب ۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۱۸..... نمازهای یومیّه ۱-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۱۸..... وجوب نمازهای یومیّه در قرآن ۱-۱-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۱۹..... اوقات نماز های یومیّه ۲-۱-۱-۴-۱-۲-۲

- ۱۲۰..... نماز جمعه -۲-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۲..... نماز عیدین -۳-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۲..... نماز آیات -۴-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۲..... نماز طواف -۵-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۲..... نماز میت -۶-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۲..... نماز نافله‌ای که به علت نذر یا عهد یا قسم واجب شده است -۷-۱-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۳..... نماز های مستحب (نوافل) -۲-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۳..... نماز شب -۱-۲-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۴..... نماز استسقا -۲-۲-۴-۱-۲-۲
- ۱۲۴..... نماز جماعت -۵-۱-۲-۲
- ۱۲۵..... قبله -۶-۱-۲-۲
- ۱۲۶..... لباس نمازگزار -۷-۱-۲-۲
- ۱۲۷..... مکان نمازگزار -۸-۱-۲-۲
- ۱۲۸..... اذان -۹-۱-۲-۲
- ۱۲۹..... آثار نماز -۱۰-۱-۲-۲
- ۱۲۹..... نهی از فحشاء و منکر (بازدارنده از گناه) -۱-۱۰-۱-۲-۲
- ۱۳۰..... بازداری از حرص و آز و کم طاقتی -۲-۱۰-۱-۲-۲
- ۱۳۰..... افزایش استقامت و پایداری -۳-۱۰-۱-۲-۲
- ۱۳۱..... یاد خدا -۴-۱۰-۱-۲-۲
- ۱۳۱..... رهایی از گناه -۵-۱۰-۱-۲-۲

- ۱۳۳.....۲-۲-۱-۱۰-۶- زدودن غفلت.....
- ۱۳۴.....۲-۲-۱-۱۰-۷- شکننده ی کبر و غرور.....
- ۱۳۴.....۲-۲-۱-۱۰-۸- ارزش بخشی به سایر اعمال.....
- ۱۳۴.....۲-۲-۱-۱۰-۹- تقویت روح انضباط.....
- ۱۳۵.....۲-۲-۱-۱۰-۱۰- وحدت بخشی و انتظام
- ۱۳۵.....۲-۲-۱-۱۰-۱۱- برقراری مساوات.....
- ۱۳۶.....۲-۲-۲- نماز در تورات.....
- ۱۳۶.....۲-۲-۱-۲-۲-۱- در لغت.....
- ۱۳۹.....۲-۲-۲- در اصطلاح.....
- ۱۴۰.....۲-۲-۳- سیرتاریخی نماز در شریعت یهود.....
- ۱۴۰.....۲-۲-۳-۱- قبل از تلمود و براساس کتاب مقدس.....
- ۱۴۱.....۲-۲-۳-۱-۱- [نقش] پیامبران.....
- ۱۴۴.....۲-۲-۳-۱-۲- مزامیر (سروده های مذهبی).....
- ۱۴۵.....۲-۲-۳-۱-۳- پیدایش کنیسه.....
- ۱۴۹.....۲-۲-۳-۲- نماز و عبادت در قوانین شرعی و عرفی یهود (تلمود).....
- ۱۵۰.....۲-۲-۴- شکل ظاهری عبادت.....
- ۱۵۲.....۲-۲-۵- نمازهای فردی.....
- ۱۵۳.....۲-۲-۶- نمازهای گروهی
- ۱۵۵.....۲-۲-۷- حضور قلب در نماز.....
- ۱۵۷.....۲-۲-۸- تقسیم نماز
- ۱۵۷.....۲-۲-۸-۱- تفیلائی عادی در دین یهود.....

- ۱۵۹.....۲-۲-۸-۲-تفیلاهای ویژه در دین یهود.....
- ۱۵۹.....۲-۲-۸-۱-شَبَّات(شنبه).....
- ۱۶۰.....۲-۲-۸-۲-روش خودش(اول ماه عبری).....
- ۱۶۰.....۲-۲-۸-۳-اعیادسه گانه واول سال نوعبری.....
- ۱۶۰.....۲-۲-۸-۴-یوم کیپور.....
- ۱۶۱.....۲-۲-۸-۵-سلیحوت؛ دعا و نماز بخشش.....
- ۱۶۱.....۲-۲-۹-قبله.....
- ۱۶۲.....۲-۲-۱۰-پوشش نماز گزار.....
- ۱۶۳.....۲-۲-۱۱-کیفیت قرائت نماز.....
- ۱۶۵.....۲-۲-۱۲-مکان نماز(تفیلا).....
- ۱۶۵.....۲-۲-۱۳-زمان نماز(تفیلا).....
- ۱۶۶.....۲-۲-۱۴-ذکر خواسته ها و دعاهاى شخصى.....
- ۱۶۶.....۲-۲-۱۵-نطیلا(وضو).....
- ۱۶۶.....۲-۲-۱۶-اذان.....
- ۱۶۶.....۲-۲-۱۷-زنان و نماز در یهود.....
- ۱۶۷.....۲-۲-۱۸-فلسفه نماز.....
- ۱۶۷.....۲-۲-۱۸-۱-پل ارتباط بین خدا وانسان.....
- ۱۶۷.....۲-۲-۱۸-۲-نماز عنصر آگاهی و تزکیه نفس.....
- ۱۶۹.....۲-۲-۱۸-۳-تعمیق نگرش توحیدی.....
- ۱۶۹.....۲-۲-۱۸-۴-دیدگاه ربّانیون.....

- ۱۷۰.....از نظر عرفان یهودی.....۲-۲-۸-۵
- ۱۷۱.....مقایسه و بررسی ۲-۲-۳
- ۱۷۱..... مشترکات ۲-۲-۳-۱
- ۱۷۱.....توجه به اقامه نماز در تورات و قرآن.....۲-۲-۳-۱-۱
- ۱۷۲.....ذکر خواسته های شخصی.....۲-۲-۳-۱-۲
- ۱۷۳.....نماز استسقاء.....۲-۲-۳-۱=۳
- ۱۷۴.....اهمیت خشوع و حضور قلب در نماز.....۲-۲-۳-۱-۴
- ۱۷۴.....نماز وسطی در اسلام؛ تقلیدی از نماز نیم روز یهود.....۲-۲-۳-۱-۵
- ۱۷۶.....نماز میت.....۲-۲-۳-۱-۶
- ۱۷۶.....توجه به نمازهای مستحبی(نوافل) ۲-۲-۳-۱-۷
- ۱۷۶.....در مقدمات و ارکان نماز.....۲-۲-۳-۱-۸
- ۱۷۷.....مفترقات نماز.....۲-۲-۳-۲
- ۱۷۹.....روزه ۲-۲-۳-۱
- ۱۷۹.....در لغت.....۲-۲-۳-۱-۱
- ۱۷۹.....در اصطلاح.....۲-۲-۳-۱-۲
- ۱۷۹.....در قرآن.....۲-۲-۳-۱-۳
- ۱۸۲.....اقسام روزه.....۲-۲-۳-۱-۴
- ۱۸۲.....روزه واجب.....۲-۲-۳-۱-۴-۱
- ۱۸۲.....روزه ماه رمضان.....۲-۲-۳-۱-۴-۱-۱
- ۱۸۳.....روزه قضا.....۲-۲-۳-۱-۴-۱-۲